

1934

11

Då idrottsföreningen har i sitt arkiv protokoll, styrelse- och revisionsberättelser samt verksamhetsberättelser från alla sektioner för varje år, kommer jag inte att omnämna alla beslut, handlingar, matcher, tävlingar och resultat, vilket skulle föra alldeles för långt.

För första gången anordnades samkväm med dans i samband med årsmötet, vartill ortens damer bjöds in. K.K. bjöd även en del personer från Tvärred och Ulricehamn.

1934 var knappast ett av de större idrottsåren. Nyårsrevy spelades även detta år, men fick knappast samma "glans" som föregående år. Vintern uteblev och inga skidtävlingar kunde hållas, till och med Vasaloppet fick ställas in.

Det stod nu klart att vi inte kunde hålla på med fotbollen under sådana omständigheter. För att få ett lag som kan hävda sig och hålla intresset vid liv måste spelare värvas utifrån. Sålunda värvades en målvakt och center från Dalsjöfors. Dessutom kunde I.F. kamraterna inte hålla ingång, ingen ville styrelse- och sektionens jobba, föreningen upplöstes och spelare sökte sig tillbaka till I.F. En del yngre och lovande spelare började att växa till, varför 1934 blev en vändpunkt i fotbollens stora vågdal. Bland händelser kan nämnas att ett omklädningsskjul uppfördes på inörottsplatsen.

I cykel blev Valdemar Johansson bara bättre och bättre och i friidrott tog Tvärred revansch på Blidsberg. Löparna representerade mest UIF i de större sammanhangen.

Ang priser kan nämnas: Musik på fest 2 kvällar 80:-, inträde fest 0:50, dansbiljetter 5 öre, medlemsavgift 1:-. Det kan inte skönjas någon ljusning i den svåra depression som världen hamnat i.

Arbetslösheten är stor och det är nästan omöjligt att sälja. Mjölken var nere i 9 öre litern för att ta ett ex.

En komplettering till ovanstående uppgifter: En större nationell cykeltävling hade anordnats med deltagare bl a från Göteborg. Valdemar Johansson gick över till Borås Cykelamatörer. Det skulle bli för dyrt för I.F med många och långa resor.

1935

1935 fick vi en kortvarig vinter och enligt beslut på årsmötet skulle propagandatävling på skidor anordnas, men den kom inte tillstånd.

I "Tvärreds Terräng" blev det Tvärredssegrar med stor dominans. Erest tävlade Tvärredslöpare mest för UTF. Fotbollen fortsatte att rehabilitera sig. En nyhet för året var att orientering togs upp på programmet. Det började stå alltmer klart att en bättre idrottsplats behövdes. En kommitté tillsattes för utredning.

1936

1936 fick vi en liten vinter så en propagandatävling på skidor kunde genomföras. Tivvårr blev det nysnö och mycket stark dagsmeja, varför den blev sportsligt sett mindre lyckad. I allmän idrott blev 1936 en milstolpe. Föreningen gick med i Kinds idrottsring och beslöt att satsa helt på fridrott i egen regi. Framgångarna blev betydande vilket framgår av tidningsurklipp.

Fotbollen började alltmer komma, och segrar var ej längre så ovanliga. Sedan fotbollens glåmsår i början av trettiotalet hade under vågdalen en del yngre spelare vuxit till, nämnas kan Ragnar och Egon Larsson, Lennart Johansson, Helge Haglund, John Sundin, Sven Johansson m fl. Om 1936 var hyfsat rent sportsligt sett, så började andra stora problem att torna upp sig.

Ekonomin var i botten i årsberättelsen, det talades om hot för likvidation. Festplatsen var mycket förfallen och krav ställdes på en bättre idrottsplats. Ordföranden K Karlsson som 1932 med stor entusiasm tog sig an föreningen var tidvis ganska missmodig och pessimistisk inför framtiden.

1937

Åter blev det ingen vinter och överhuvudtaget ingen verksamhet under vinterdelen, t o m gymnastiken låg nere säsongen 1936-1937. Under 1930-talet med milda vintrar och tidiga vårar gynnades terränglöpingen. Denna idrott som ej var beroende av någon idrottsplats blev Tvärreds paradidrott med löpare som John Svensson, Arvid Larsson, Evert Andersson, Allan Sjögren, Sture Karlsson, Martin Eliasson (sprinter) m fl. Tvärreds löpare var bättre än UTF:s och närmade sig Elfsborgs och Ymers.

Fotbollen fortsatte sin uppgång och bland nytillkomna spelare märks Gunnar Johansson, "Mossen" kallad.

Ekonomin och förfallet med dansbanan i Åh var akut, nya bräder får sättas dit inför varje fest.

På höstkanten inträffar en stor händelse inte vara i IF:s historia utan för hela Tvärred. Poststationsmästare, telefonväxelföreståndare, mejerist och IF:s ordförande den "färgstarke" och stridbare K Karlsson får förflyttning inom posten och lämnar därmed Tvärred och alla uppdrag och då även I.F. Då jag, Arvid Larsson stått som vice ordförande blev jag självskriven ny ordförande. Med mitt stora intresse för Tvärreds idrott tog jag emot uppdraget med mycket stort intresse även om detta omfattande arbete som väntade skulle hindra min egen idrottsträning.

För att något förbättra ekonomin spelade vi in en revycafare i slutet av året. Vi fick också en skuld på nöjesskatt efterskänkt. Orienteringen kom igång på allvar denna höst.

1938

Med 1938 fick vi i Tvärred tillgång till en bättre och större lokal. Det var Tvärreds Bondeförbundsorganisationer som fått sin Bygdegård färdig.

Året började med att även kvinnlig gymnastik startades i skolan. En prisutdelningsfest samlade fullt hus i Bygdegården. Ett lån upptogs för att helt nybygga festplatsen i Åh.

Vintern som började redan i december 1937 blev kortvarig varför skidverksamheten fick avbrytas, vilket kanske som vanligt gynnade terränglöpningsen som blev rent fantastisk, med Allan Sjögren och Sture Karlssons seger i DM juniorer. Friidrottssektionen hade en 6 sidor lång årsberättelse om den i särklass livligaste säsongen hittills. Det är friidrotten som alltmer gör föreningen känd utåt.

Fotbollen började dock att alltmer hålla jämna steg med kringliggande klubbar. Nyhet för året var att kvinnlig idrott tagits upp på programmet med fotboll, skidor, fri idrott och orientering. Genom att flickor fått inträde i föreningen har medlemssiffran för första gången nått över 100 eller närmare bestämt 106.

Den nya festplatsen vid Åh har blivit succe och var på väg att bli den mest besökta i bygden. Vi går också in för att göra det så trivsamt som möjligt vid festerna, med bra musik, ljusillumination m m.

Beträffande idrottsplatsen är de flesta för en helt ny. Markområde i Arnungared har besetts.

Mycket skulle kunna skrivas om händelser ett år som 1938 men det skulle för för långt. Tidningsklipp, fotografier och årsberättelser får komplettera.

Året avslutades med en bejublad fotbollsmatch mellan damlaget och fullmäktige.

1939

ETT LOVANDE ÅR SOM SLUTADE MED VÄRLDSKRIGETS UTBROTT

Inför ovanstående rubrik förbleknar allt även om året fram till den 1 september var för Tvärreds I.F ett rekordår.

Det skrevs en gång i en tidning sommaren 1939 att Tvärreds Idrottsförening var Västergötlands främsta landsortsförening. Många rosor ströddes i spalterna.

1939 var i övrigt 1938 likt. Vintern blev som sista 30-talsvinter dålig för skidsport. I Ymers terräng vann Allan Sjögren kl I vilket hörde till de största idrottsbedrifterna hittills. Genom det goda ryktet föreningen fått i fri idrott gjorde att friidrottsintresserade ungdomar i grannsocknarna sökte sig till Tvärred. Skötsamheten för friidrottarna var alldeles enastående, alla var sprit och rökfria. Samarbetet med IOGT var intimt. Fotbollens utövare kunde väl inte uppfylla detta till 100% men andan var god även där. Det var vanligt på denna tid att det var tyst på plan och svordomar hördes sällan. Efterslängar förekom inte utan sportsandan och idealiteten stod främst på 1930-talet inom idrotten. Det var besynnerligt att med kriget blev inget mer sig likt. Inget gick längre traditionsenligt, t o m väderleken förändrade sig. 1939 slutade med en fruktansvärd kyla och vinter. Året slutade med enorma kyla som vi då levande aldrig hade varit med om.

Inte tänkte vi främst på idrott när det lilla idrotts-Finland kämpade för sin existens mot det våldiga kommunistiska Sovjet-Ryssland som i augusti ingick förbund med det nazistiska Hitler-Tyskland.

Vid detta ödesmättade årsskifte präglades devisen "Finlands sak är vår". Istället för att anordna tillställningar för idrott blev vi denna vinter engagerade för Finlandsaftnar o dyl.

TIF ledde vänskapsserien i fotboll hösten 1939.

1940

Vi tappade dock inte fattningen helt utan höll årsmöte i vanlig ordning. Långt före krigsutbrottet var det bestämt att vi skulle arrangera DM i terräng i Tvärred 1940. Vi hoppades trots allt kunna genomföra detta.

Men först om skidor. 1940 blev det första stora skidåret i både Sverige och Tvärred. Snödjupet var en meter och kylan sträng hela vintern. Genom krigstillståndet och hotande fara blev det modernt för alla med motion. De tappra finska skidlöparbataljonerna besegrade och tillintetgjorde den ena ryska divisionen efter den andra. Detta väckte intresset för skidor och fältmässiga tävlingar i Sverige.

Så kom det sig att kriget och den stränga vintern gjorde skidsporten till en folksport. Vi hade flera stora skidutflykter och liknande arrangemang. En stor propagandatävling anordnades. För första gången med klass för damer och skolungdom.

På grund av den sena våren kunde DM i terräng inte gå förrän i maj med start och mål vid kyrkan.

Det blev väl inte de stora framgångar för Tvärred som vi väntat efter 1939 års insatser. Finska kriget tog slut i mars, men den 9 april anfölls Danmark och Norge vilket medförde stor och omfattande beredskap i Sverige. De flesta vapenföra låg i fält hela sommaren. Då förstår man att ett DM i terräng inte kunde bli vad det kunde varit om inte kriget kommit. För fridrottens blev kriget förödande genom inkallelserna.

Kindserien lade ned verksamheten och möjligheter till tävlingar blev ringa och "rumphuggna". För fotbollen blev det fullständig katastrof.

Vänskapserien inställdes. Tvärred drabbades mycket hårt, de flesta spelarna och-ledarna låg i fält hela sommaren.

Med anledning av dessa förhållanden blev verksamheten av helt annan karaktär än vad som blivit om inte kriget kommit. Av styrelseledamöterna försvann Folke Johansson, Gunnar Larsson och Allan Andersson. Självt var jag inte militärutbildad och kom undan med 2 månader i Karlsborg under finska vinterkriget, med ett lasta vapen och amution från förråd till järnväg för transport till Finland.

Det blev jag, Anders Andersson, Åke Tholander och K O Karlsson som blev IF:s hjärntröst 1940. I stora drag lade vi upp krisarbetet på följande sätt: Fotbollen lades ned helt och de kvarvarande yngre spelarna under värnpliktsåldern fick spela i Vegby A-lag. Krisläget medförde att planerna på ny idrottsplats i Arnungared slopades. Istället siktade vi på en ombyggnad av nuvarande idrottsplats, vilket passade nu när ingen nämnvärd verksamhet (idrott) förekom där. Arbetena kom igång på hösten. Idrottsplatsen skulle utökas och planernas samt ge nödigt utrymme för enklare löparbana.

Även om tidsläget var ovisst och Sverige när som helst kunde bli indraget i kriget, arbetade vi med tillförsikt och framtidstro.

En annan omändring var att IF och skytteföreningen gick samman i anordnandet av dansfester, vilket också blev av minskad omfattning. Om idrotten "på topp" blev lamslagen genom kriget så blev inte skolungdomsverksamhet, kvinnlig idrott och motionsbetonad idrott lidande, utan snarare tvärtom. Propagandan var stor att alla skulle hålla sig i form i fall kriget skulle komma.

Stora rikspropagandor anordnades i gång, skidor, cykel och orientering.

På höstkanten när Hitler besegrat det mesta i Europa lugnade läget något och de som legat ute under sommaren fick avlösning. Självt blev jag inkallad för utbildning. Men året kunde avslutas med föreningens 10-årsjubileum i bygdegården, vilket gått till historien som en av de trevligaste och mest lyckade tillställningar i IF.

1941

Vintern 1941 blev fruktansvärd sträng men ej så snörik som 1940, men en mycket gynnsam skidvinter. Jag var i militärtjänst men höll med bry kontakt och uppehöll därmed ordförande-posten. Skidsporten skötte "skidgeneralen" Forsten Klasson, Nytomt med stort intresse.

Så fort väderleken tillät började arbetena med idrottsplatsen. Lejda arbetskraft förutom frivilliga var nödvändigt. Lejda blev i första hand Knut Johansson, Bäckäng och Olle Persson, Håkantorps samt Ernst Johansson, Mossen och Erik Karlsson, Stavared. Timlönen var 90 öre som alla tyckte var för hög. Det sades att nu kommer inte bönderna att ha råd att leja.

Friidrott och fotboll (som nu åter börjat tänka på lag) fick hålla till på bortaplan. Ungdoms- och kvinnlig idrott gick inte att driva utan plan. Fotbollen som fått några bra spelare från Danrike vann sina flesta matcher trots att alla fick spelas på bortaplan. Den nya sporten bandy hade ännu inte trampat ur barnaskorna. De bästa förhållandena att arbeta under, hade gång- orientering- och fältsporsektionerna.

En verklig slutspurt med idrottsplatsarbetena blev det på hösten och det tydde på irvigning sommaren 1942. Det spelades in teaterpjäser, cabaréer, revyer m m under årens lopp som främst för inkomstkälla, men även för underhållning vid föreningens egna tillställningar. 1941 gick till historien på detta område genom att vi övade in ett dramatiskt skådespel "När klockorna klämta". Det blev tre fullsatta föreställningar i Bygdegården samt gästspel på flera orter runt om i byden. Redan i oktober började den snörika långa och rekordkalla vinter 1941-1942. Tyskarna som vid midsommar anföll Sovjetunionen, hann inte som beräknat var att slutföra fälttåget innan vintern kom. Långt inne i Ryssland frös den segerrika tyska sommartrusade armen fast i 30° kyla.

1942

Av de svåra kalla snörika och långa krigsvintrarna blev 1942 den värsta med ett absolut oslagbart rekord. Sista söndagen i januari var det 29-31° kallt och full storm, vilket lär motsvara -60° i lugnt väder. Denna dag tog "skidgeneralen" Forsten Klasson sig från Nytomt till Ekhaga för att ta tider vid märkesprov på skidor.

Någon märkesåkning kunde inte bli på tal. Skidsporten splittrades genom att den 6 februari blev praktiskt taget alla vapenföra in-kallade. Således för att ta ett exempel blev all vi 5 bröder på Gärsbo inkallade.

Det stora allt annat överskuggande arbete 1942 var färdigställandet av idrottsplatsen och dess invigning.

Idrotten började komma så smått efter de första svåra krigsåren och också planens ombyggnad. Frågan är om inte fotbollen är bäst, genom inte minst av förstärkning från Dannike och nya unga spelare som Nils Larsson och Thorild Tholander (legendarisk målvakt).

Nya förmågor börjar också växa till i fri idrott, både inom tvärred och från grannsocknarna.

Invigningen av idrottsplatsen i juli blev en av de stora händelserna i TIF:s historia. Invigningstalare var ingen mindre än kyrkoherde Olof Öhrvall som blev den som först offentligt fick uttala idrottsplatsens nya namn Bergavallen!! Den nyrenoverade idrottsplatsen hade avvägts och planerats och utökats väsentligt. Genom att löparbanor skulle inrymmas inom området blev dock inte fotbollsplanen så stor som önskats. Klubbmatcher, mästerskap, kvinnlig idrott och ungdoms-tävlingar kunde nu komma igång på allvar.

Omklädningsrum med dusch m m återstod emellertid att uppföra. I slutet av 1942 väcktes förslag att även bastu skulle inrättas i denna byggnad.

1943

När man läser rapporter om 1943 så andas det något av besvikelse. Den nya idrottsplatsen hade inte blivit den skjuts mot "30-talet" som hoppats. Två sektioner har dock noterat sina bästa säsonger/hittills och det var fotboll och orientering. De motionsbetonade idrotterna som blev populära i början av kriget mattades.

Svenska folket tycktes återgå till "sofflocket". K O Karlsson och Ragnar Larsson fick diplom för sina ledarinsatser i resp allmän idrott och fotboll.

Frågan om omklädningslokalen vid Bergavallen bordlades i avvaktan på hur bastukommittén skulle lösa den frågan. Bastukommittén hade för övrigt en större basar i centralskolan som avslutning på året.

Noteras kan också att bandy avfördes från föreningens program.

1944

Då vi hade en mycket tidig vår 1943 vågade vi satsa på tidig start med fest på "Ugglekullen" första lördagen och söndagen i maj precis som på 30-talet. Men detta gick inte. En vinterknäpp med 10 cm snö gjorde att för första gången på 15 år fick en fest ställas in.

Beträffande idrotten kan noteras en inbjudningstävling på skidor. Terränglöpningarna nådde knappast samma popularitet som på 30-talet. Istället blev det vanligare med orienteringstävlingar även på våren.

Orientering och fri idrott hade ett hyggligt år 1944. Många nya förstagor från andra orter hade kommit till under senare år. Nämnas kan Ragnar Bodin, Damike, bröderna Nilsson, Dalstorp, Gösta Andersson, Tore Gustavsson, Henry Svantesson, Gällstad m fl.

För fotbollen blev 1944 katastrof. 12 spelare blev inkallade i militärtjänst och några av de äldre "lade upp". IF fick dra sig ur serien.

Det började bli alltmer märkbart att gamla kämpar minskar i entusiasm eller helt försvinner. Den mångåriga gymnastikledaren John Johansson "Jo Jo" såg inte längre till förfogande, vilket fick till följd att gymnastiken låg nere. Frågan om bastu i samband med omklädningspaviljong på Bergavallen kom i ett annat läge.

Röda Korset bad att få övertaga bastufrågan och en ny bastu i Röda Korsets regi uppfördes i Folkesred. En större orientering stod föreningen som arrangör till.

1945

ARET DÅ KRIGET TOG SLUT

Till årsmötevalen 1945 hade jag framställt önskan att få byta ut ordförandeposten mot sekreterareuppdraget. Inte för bristande int-

resse men för att inte alltid vara den som ytterst ansvarade för föreningens väl och ve.

1945 blev idrottsligt bättre än 1944 främst då fotbollen som åter kommit igång efter besvärligheterna 1944. Nya lovande förmågor är Evan Johansson och Rolf Lindgren i fri idrott.

I början av maj kapitulerade Tyskland på alla fronter och världen drar en suck av lättnad. Nya ljusa förhoppningar tänds och då även i Tvärreds IF.

Året kom något att präglas av 15-årsjubileumet. Jubileumstävlingar hölls på Bergavallen och ett speciellt jubileum hölls på hösten. Valdemar Johansson och Gunnar Larsson erhöll diplom.

Ett arbete som jag ägnade mig åt 1945 i IF var att upprätta nytt stadgeförslag som antogs på prov för 1946.

Problem fanns att lösa, förutom den nu högaktuella omklädningspaviljongen på Bergavallen, hade det börjats att diskutera festplatsens framtid. Då den började bli nedsliten och det dessutom antogs att en ökad biltrafik skulle komma igång efter kriget, och det inte gick att ordna parkeringsplats, höjdes det röster för att lägga ned den.

Alla trodde nu att idrotten snart skulle gå in i normala banor igen efter kriget. Som ett led i detta åtog jag mig att leda gymnastiken.

1946

Inspirerad av krigsslutet återtog jag ordförandeposten, mest för att på allvar fullfölja uppförandet av omklädningspaviljong vid Bergavallen.

Tvärreds IF hävdade sig väl i alla grenar. I allmän idrott var det nu inte Tvärredspojkar som var bäst utan "utombys" som tävlade för Tvärred. Nämnas kan bröderna Nilsson från Dalstorp, Ragnar Bodin och Alf Andersson, Dannike, Gösta Andersson och Tore Gustavsson, Gällstad. I Rolf Lindgren och Evan Johansson hade Tvärred två egna mycket lovande ungdomar. Av de gamla kämparna var John Svensson, Helge Haglund, John Johansson och Allan Sjögren nyttiga i klubbmatcherna.